

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัยวิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ภาคพิเศษ*

PARTICIPATION IN POLITICS OF SUTUDENS MAHAMAKUT BUDDHIST
UNIVERSITY MAHAVAJIRALONGKORN RAJAVIDYALAYA CAMPUS,
SPECIAL PROGRAM

สุธารักษ์ ปิยามาศย์¹, ไชยยา เรืองดี², วรวุฒิ สุขสมบุญ³, ณฐภัทร อยู่เมือง⁴ และ ชานพจน์ ขำขัน⁵

Sutharak Piyamas¹, Chaiya Rueangdee², Worawut Suksomboon³, Nathapat Yumuang⁴

and Chanpath Khamkhan⁵

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

Mahamakut Buddhist University MahaVajiralongkorn Rajavidyalaya Campus, Thailand

Email: sutarak2536@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ภาคพิเศษ 2) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ภาคพิเศษ จำแนกตาม เพศ อายุ และระดับชั้นปี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ภาคพิเศษ จำนวน 162 คน วิธีดำเนินการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ภาคพิเศษ พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

* Received 7 June 2023; Revised 28 June 2023; Accepted 30 June 2023

ทางการเมือง รองลงมา คือ ด้านการใช้สิทธิทางการเมือง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการ
รณรงค์ทางการเมือง ตามลำดับ

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, การมีส่วนร่วมทางการเมือง, นักศึกษา

ABSTRACT

The objectives of this research are as follows: To study the political participation of undergraduate students at Mahamakut University, Maha Vajiralongkornrajavidyalaya University Campus, Special Zone. To gather suggestions regarding the problems and solutions related to the political participation of undergraduate students at Mahamakut University, Maha Vajiralongkornrajavidyalaya University Campus, Special Zone, categorized by gender, age, and academic year.

The research sample used in this study consisted of 162 undergraduate students from Mahamakut University, Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Special Zone. The research methodology employed quantitative research, utilizing statistical analysis such as frequency, percentage, mean, and standard deviation. The research findings on the political participation of undergraduate students at Mahamakut University, Maha Vajiralongkornrajavidyalaya University Campus, Special Zone indicate that overall, the level of political participation is high. When considering specific aspects, it was found that the highest average score was in the area of participation in political activities, followed by the exercise of political rights. The lowest average score was observed in the area of political campaigning, in that order.

Keywords: Participation, Political Involvement, Students

บทนำ

ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยเมื่อปี พ.ศ.2475 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน และได้ชื่อว่า มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบอย่างของอารยประเทศโดยสมบูรณ์แต่ระบอบประชาธิปไตยของเรายังไม่มีการพัฒนาเท่าที่ควรสืบเนื่องมาจากการพัฒนาระบอบประชาธิปไตย ซึ่งที่ผ่านมายังยึดติดอยู่ในกรอบของการจัดระบบการเลือกตั้งระบบรัฐบาลและราชการแผ่นดิน โดยเพิกเฉยต่อการพัฒนาในส่วนความคิดและความเคลื่อนไหวทางการเมืองของประชาชนซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของระบอบประชาธิปไตย จึงส่งผลทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ยังอยู่ในขอบเขตจำกัด โดยเฉพาะในระยะเวลาประมาณ 10 - 20 ปีที่ผ่านมา ซึ่งนับเป็นช่วง “วิกฤตประชาธิปไตย” การมีส่วนร่วมของประชาชน ถือเป็นหลักการสากลที่อารยประเทศให้ความสำคัญและถือว่าเป็นประเด็นหลักที่สังคมไทยได้ให้ความสนใจเพื่อพัฒนาการเมืองเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมตามหลักการธรรมาภิบาลที่ภาครัฐจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ เพื่อสร้างความโปร่งใสและเพิ่มคุณภาพการตัดสินใจของภาครัฐให้ดีขึ้น และทำให้เป็นที่ยอมรับร่วมกันของทุก ๆ ฝ่าย ซึ่งการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนอาจทำได้หลายระดับและหลายวิธี ซึ่งบางวิธีสามารถทำได้ง่าย ๆ แต่บางวิธีก็ ต้องใช้เวลา ขึ้นอยู่กับความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน ค่าใช้จ่ายและความจำเป็นในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นเรื่องละเอียดอ่อน จึงต้องมีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแก่ประชาชน การรับฟังความคิดเห็น การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม รวมทั้งพัฒนาทักษะและศักยภาพของข้าราชการทุกระดับควบคู่กันไปด้วย จากหลักการและความจำเป็น ดังกล่าวทำให้การพัฒนาระบบราชการที่ผ่านมามีการพัฒนากระบวนการบริหารราชการที่ สนับสนุนการปรับกระบวนการทำงานของส่วนราชการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น หรือที่เรียกว่าการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและชุมชนท้องถิ่น จะช่วยทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความใกล้ชิดกับประชาชน ได้รับทราบความต้องการและปัญหาที่แท้จริง (สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 2549)

อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน โดยประชาชนนั้นทำหน้าที่ปกครองตนเองโดยตรง (Direct Democracy) โดยประชาชนเลือกผู้แทนขึ้นทำหน้าที่แทนตน แล้วผู้แทนเหล่านั้นมี

หน้าที่ร่วมกันกำหนดทั้งผู้ปกครอง (รัฐบาล) นโยบายและวิธีการปฏิบัติตาม ซึ่งเป็นกลไกที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้กระบวนการทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยทุกกระบวนการ ทุกระดับ และทุกมิติ นั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่ประชาชนต้องมีคุณสมบัติที่เอื้อหรือสนับสนุนต่อหลักการประชาธิปไตย เช่น มีความสนใจ กระตือรือร้นที่จะเข้ามีส่วนร่วมในทางการเมืองหรือติดตามควบคุม และตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลอย่างจริงจัง เป็นต้น หรืออาจ กล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า ประชาชนต้องมีวัฒนธรรมทางการเมืองตามทัศนะที่ว่า “กิจกรรมทางการเมืองการปกครองเป็นหน้าที่ที่ทุกคนต้องเอาใจใส่รับผิดชอบจะหลีกเลี่ยงหรือปฏิเสธให้พ้นความรับผิดชอบของตนหาได้ไม่” หรือ “การเมืองเป็นเรื่องของทุกคน” (ประหยัด หงษ์ทองคำ, มปป.)

ด้วยสาเหตุที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเรื่องการเมืองการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาสารคามราชวิทยาลัย ภาคพิเศษ ที่เกิดขึ้นกับสังคมไทย ในปัจจุบันที่มีความต้องการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น จากแต่ก่อนที่เริ่มจากกิจกรรมของนักเรียนนักศึกษา ที่มักจะเกี่ยวข้องกับการเรียกร้องเรื่องราวที่กระทบต่อชีวิต และมักจะเน้นไปที่นโยบายของรัฐที่เกี่ยวกับเยาวชน เช่น ปัญหาเกี่ยวกับค่าเล่าเรียน เรื่องการนันทนาการ เป็นต้น แต่ในปัจจุบันนี้การเมืองระดับนักเรียนหรือนักศึกษานั้นได้ยกระดับไปสู่เรื่องของขบวนการที่ใหญ่ขึ้น และมีจุดประสงค์เพื่อท้าทายและเปลี่ยนระบอบอำนาจการปกครองของรัฐ แม้ว่าการเปลี่ยนแปลงในระยะยาวอาจจะไม่ค่อยชัด แต่ก็สร้างแนวปะทะทางการเมืองได้ในระดับหนึ่งและเกิดการสร้างแนวร่วมกับสังคมในวงกว้าง ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาสารคามราชวิทยาลัย ภาคพิเศษ
- 2) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาสารคามราชวิทยาลัย ภาคพิเศษ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 162 รูป/คน แล้วนำแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ เพื่อคำนวณหาค่าสถิติสำหรับตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยให้ครบถ้วนตามที่ตั้งไว้ โดยมีวัตถุประสงค์ เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยผ่านการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแล้วประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ และระดับชั้นปี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบได้ตามรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ภาคพิเศษ แบ่งเป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

- 5 หมายถึง ระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับมาก
- 3 หมายถึง ระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับน้อย
- 1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ และแนวทางการแก้ไขปัญหา มีลักษณะคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended)

พื้นที่วิจัย นักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ภาคพิเศษ กลุ่มประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักศึกษาที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย (ภาคพิเศษ) จำนวน 162 รูป/คน เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

โดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้ 1) ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่องนั้น จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม 2) สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของวิจัย ภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา 3) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำ

ของอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำผลการตรวจสอบมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ผลการตรวจสอบพบว่า แบบสอบถามในแต่ละข้อมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 แสดงว่าสามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ 4) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 รูป/คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลการวิเคราะห์ พบว่าแบบสอบถามมีค่าประสิทธิภาพความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.855 แสดงว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ โดยการแจกแบบสอบถามแก่นักศึกษาที่อยู่ในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย โดยขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้กรอกแบบสอบถามเอง และเก็บรวบรวมแบบสอบถาม สามารถรับคืนได้ทันที เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม จนได้แบบสอบถามครบตามจำนวน 30 ชุด คิดเป็น 100 % นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลตามขั้นตอนของการวิจัย และนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์แล้ว มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ และระดับชั้นปี วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ภาคพิเศษ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) สำหรับการแปลความหมายจากค่าเฉลี่ย คณะผู้วิจัยใช้สูตรการคำนวณหาความกว้างของอันตรภาคชั้น

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ภาคพิเศษ ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง อยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง อยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

นำข้อเสนอแนะ และแนวทางการแก้ไขปัญหา เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาโดยสรุปความเรียง
บรรยายพรรณนา

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ภาคพิเศษ การศึกษาได้แก่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ภาคพิเศษ ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ปากกวดังตาราง ต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ภาคพิเศษ โดยรวม

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหา วชิราลงกรณราชวิทยาลัย ภาคพิเศษ	ระดับ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการใช้สิทธิทางการเมือง	4.14	.60	มาก
ด้านการรณรงค์ทางการเมือง	4.08	.52	มาก
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง	4.18	.56	มาก
รวม	4.13	.50	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ภาคพิเศษ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13, (S.D.) = .50$)

และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ($\bar{X} = 4.18, (S.D.) = .56$) รองลงมา คือ ด้านการใช้สิทธิทางการเมือง ($\bar{X} = 4.14, (S.D.) = .60$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการรณรงค์ทางการเมือง ($\bar{X} = 4.08, (S.D.) = .52$) ตามลำดับ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ภาคพิเศษ พบว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ภาคพิเศษ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13, (S.D.) = .50$)

และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ($\bar{X} = 4.18, (S.D.) = .56$) รองลงมา คือ ด้านการใช้สิทธิทางการเมือง ($\bar{X} = 4.14, (S.D.) = .60$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการรณรงค์ทางการเมือง ($\bar{X} = 4.08, (S.D.) = .52$) ตามลำดับ

เมื่อแยกออกเป็นรายด้าน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) **ด้านการใช้สิทธิทางการเมือง** พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ภาคพิเศษ ด้านการใช้สิทธิทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14, (S.D.) = .60$)

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 2. การไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ส.ว. ($\bar{X} = 4.17, (S.D.) = .75$) รองลงมา คือ 1. การไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ส.ส. ($\bar{X} = 4.16, (S.D.) = .70$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 3. การไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.10, (S.D.) = .73$) ตามลำดับ

2) **ด้านการรณรงค์ทางการเมือง** พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหา มกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ภาคพิเศษ ด้านการรณรงค์ทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08, (S.D.) = .52$)

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 8. การรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนโดยอบรมให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเมือง ($\bar{X} = 4.15, (S.D.) = .68$) รองลงมา คือ

6. การให้ความรู้กับประชาชน ด้านแจกใบปลิวให้ความรู้ ($\bar{X} = 4.11$, (S.D.) = .72) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 10. เสนอข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองผ่าน สื่อต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.01$, (S.D.) = .72) ตามลำดับ

3) ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของ นักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ภาค พิเศษ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, (S.D.) = .56)

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 13. การเข้าร่วมประชุม และอบรมความรู้การเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.25$, (S.D.) = .68) รองลงมา คือ 12. การฟังการปราศรัย ของนักการเมืองระดับท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.23$, (S.D.) = .72) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การฟังการ ปราศรัยของนักการเมืองชาติ ($\bar{X} = 4.12$, (S.D.) = .71) ตามลำดับ

อภิปรายผล

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต มหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ภาคพิเศษ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อธิบายได้ว่า การใช้ สิทธิทางการเมือง การรณรงค์ทางการเมือง และการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง นั้นมี ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ซึ่งไม่สอดคล้องกับการวิจัยของ เกียรติพนธ์ ประทุมรัตน์ (2547) ได้ วิจัยเรื่อง “ทัศนคติต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของทหาร : ศึกษากรณีกรมการทหารช่าง จังหวัดราชบุรี” ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านอายุ ระดับ การศึกษา ระดับรายได้ ความสนใจทาง การเมืองอุดมการณ์ประชาธิปไตยการได้รับสิทธิประโยชน์ จากการเมือง และความรู้สึกสัมฤทธิ์ ผลทางการเมืองของทหารช่างสังกัดกรมการทหารช่าง จังหวัด ราชบุรี ที่ต่างกันจะมีทัศนคติต่อ การมีส่วนร่วมทางการเมืองต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยด้าน สถานภาพสมรส ระยะเวลาในการปฏิบัติงานและสายการปฏิบัติงาน ของทหารช่างสังกัด กรมการทหารช่างจังหวัดราชบุรี ที่ต่างกันจะมีทัศนคติต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ไม่ แตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วราวุธ เด่นแพทย์ชรางกูร (2545) ได้วิจัยเรื่อง “พฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสาร และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัย รามคำแหง” ผลการศึกษาพฤติกรรม การเปิดรับข่าวสารทั่วไป นักศึกษาได้รับรู้ข่าวสารทั่วไป โดยแยกตามประเภทของสื่อ พบว่า 1) ส่วน ใหญ่ นักศึกษาได้รับรู้ข่าวสารทั่วไปจากสื่อโทรทัศน์

มากที่สุด นักศึกษายังให้ความน่าเชื่อถือในสื่อโทรทัศน์ โดยมีเหตุผลว่าสื่อเหล่านั้นมีทั้งภาพและเสียง

2) ผลการศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร การเมือง นักศึกษาเปิดรับข่าวสารการเมืองในระดับสูง จากสื่อโทรทัศน์ โดยการเปิดรับสื่อทุกวันมากที่สุด โดยให้ความน่าเชื่อถือและการแลกเปลี่ยนพูดคุยประเด็นทางการเมืองที่ได้จากสื่ออยู่ใน ระดับกลางทั้งหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ และวิทยุ และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา สุเพียร (2546) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร : กรณีศึกษา สถานศึกษาระดับประถมศึกษาอำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร” ผลการศึกษาพบว่า เพศไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของครูประถมศึกษา อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร อายุ มีผลทำให้ครูมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

1) **ด้านการใช้สิทธิทางการเมือง** พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ภาคพิเศษ ทั้งนี้ อธิบายได้ว่า การไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ส.ส. การไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ส.ว. การไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ท้องถิ่น การไปใช้สิทธิในการออกเสียงประชามติ และการไปใช้สิทธิและให้ความรู้กับประชาชนด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญเยี่ยม อยู่คง (2550) ได้วิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อำเภอนาทะโก จังหวัดนครสวรรค์” ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ส่วนใหญ่ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทุกครั้ง แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นัฏฐิกาล ศรีจันทร์โท (2552) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนใน เขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม” ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอายุ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน โดยรวมมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยยา ช่างสากรล (2554) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการ เลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาเขอำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดนครพนม” ผลการวิจัยพบว่าประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอายุระหว่าง 46 - 55 ปีจบการศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม และมีรายได้ไม่น้อยกว่า 5,000 บาท 2) ประชาชนโดยรวมและจำแนกตามเพศ อายุ ระดับ

การศึกษาอาชีพและรายได้เห็นว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาเขโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งและอยู่ในระดับน้อย 2 ด้านคือด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการเลือกตั้งและติดตามผลและด้านการสมัครรับเลือกตั้ง 3) ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาเข โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อาริรัตน์ พัฒนโสภณพงศ์ (2556) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. 2550 ของข้าราชการสังกัดสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร” ผลของการวิจัยพบว่า ข้าราชการรัฐสภามีส่วนร่วมทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ.2550 โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านการเลือกตั้ง รองลงมาได้แก่ ด้านกิจกรรมการเลือกตั้ง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการติดตามตรวจสอบหลังเลือกตั้ง ตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบพบว่า ข้าราชการที่มีเพศ และอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ส่วนข้าราชการที่มี ระดับการศึกษา และรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมทางการเมือง

2) ด้านการรณรงค์ทางการเมือง พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ภาคพิเศษ ทั้งนี้ อธิบายได้ว่า การให้ความรู้กับประชาชน ด้านแจกใบปลิวให้ความรู้ การรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนด้าน จัดประชุม การรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนโดยอบรมให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเมือง พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับประชาชนเกี่ยวกับเรื่องการเมือง และเสนอข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองผ่านสื่อต่าง ๆ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อักษร ทองพลอย (2554) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี กรณีเลือกตั้งซ่อม พ.ศ. 2554” ผลการวิจัยพบว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ส่วนใหญ่เป็นเพศ หญิง มีอายุระหว่าง 26 - 35 ปี สถานภาพโสด การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีขึ้นไป ประกอบ อาชีพ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ รายได้ต่อเดือน 5,000 - 10,000 บาท ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีความคิดเห็นว่าการเมืองท้องถิ่นและประชาชนในท้องถิ่นมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการ

เลือกตั้งมากกว่าไม่มีสิทธิพล ส่วนระบบราชการผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีความคิดเห็นว่ามีสิทธิพลมากกว่าไม่มีสิทธิพล การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ศึกษาทางด้านพบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นมีส่วนร่วมมากที่สุด แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐดา ศรีกันทา (2546) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของพนักงาน ธนาคารในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่” พบว่า พนักงานธนาคารในเขตอำเภอเมือง เชียงราย จังหวัดเชียงใหม่ มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับน้อย ในแง่การมีส่วนร่วม ทางการเมืองทั่วไป เช่น การไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอยู่ในระดับสูง ในขณะที่พฤติกรรมที่แสดงถึงความสนใจทางการเมืองในระดับเข้มข้น เช่นการร่วมรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งหรือการสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ยังอยู่ในระดับต่ำ และมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพร่ฟ้าผสมการมีส่วนร่วม นอกจากนี้ยังพบว่าภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของพนักงานธนาคาร และยังสามารถสรุปได้อีกว่าความแตกต่างกันทางด้านรายได้ อายุ และระดับการศึกษา ไม่ได้ส่งผลให้พนักงานธนาคารมีส่วนร่วม ทางการเมืองที่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พชร พงษ์ศิริ (2541) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการ: ศึกษาเฉพาะกรณีข้าราชการกรมการจัดหางาน” ผลการศึกษา 1) ข้าราชการกรมการจัดหางานที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ร้อยละ 75.0 เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี และเป็นโสด ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีตำแหน่งนักวิชาการแรงงาน ระดับ 3-5 ซึ่งมีรายได้ระหว่าง 8,000-10,000 บาท และภูมิลำเนาเดิมอยู่ภาคกลาง ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารส่วนใหญ่รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากโทรทัศน์ รายการวิทยุที่ชอบฟังคือรายการเพลง / บันเทิง รายการโทรทัศน์ที่ชอบดูคือ รายการข่าวการเมืองเศรษฐกิจและสังคม และส่วนใหญ่ชอบอ่านหนังสือพิมพ์ คอลัมน์สังคม/บันเทิง ด้านประเภทข่าวที่ให้ความสนใจและเรื่องที่ชอบสนทนากับเพื่อนฝูงคือข่าวเศรษฐกิจ

3) **ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง** พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ภาคพิเศษ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า การฟังการปราศรัยของนักการเมืองชาติ การฟังการปราศรัยของนักการเมืองระดับท้องถิ่น การเข้าร่วมประชุมและอบรมความรู้การเลือกตั้ง การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเลือกตั้ง และการประชาสัมพันธ์กระตุ้นให้ประชาชนไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ซึ่งไม่สอดคล้องกับการวิจัยของ ว่าที่ร้อยตรีภณธร กุลสันต์ (2550) ได้วิจัยเรื่อง

“อิทธิพลของสื่ออินเทอร์เน็ตต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการ : กรณีศึกษา ศาลากลางจังหวัดพะเยา” ผลการศึกษาพบว่า 1) ในภาพรวมข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยว่าสื่ออินเทอร์เน็ตมีอิทธิพลต่อการรับข่าวสารทางการเมือง โดยข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นว่าหากเกิดเหตุการณ์รุนแรงจากความเห็นต่าง ๆ ทางเจ้าของเว็บไซต์ ควรมีการแสดงความคิดเห็นหรือแสดงความรับผิดชอบ ร่องลงมา ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยในระดับมาก เช่นกันว่าอินเทอร์เน็ตช่วยให้การรับรู้ข่าวสารต่าง ๆ เป็นไปอย่างรวดเร็ว และเห็นว่าอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่ทำให้ทราบข่าวสารทางการเมืองที่หลากหลาย และหากมีเว็บไซต์ที่ทำให้เกิดความแตกแยกในสังคมไทย ควรมีการป้องกันไม่ให้ใช้งานได้ และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ รังสิวุฒิ ขำนาญงาม และคณะ (2554) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโนนเจริญ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโนนเจริญ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการรณรงค์และการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการเมืองการเลือกตั้งและด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุดคือควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานมากขึ้น และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พล.ท. เชาวฤทธิ์ ประภาจิตร (2554) ได้วิจัยเรื่อง “บทบาทของทหารกับการพัฒนาประชาธิปไตยของไทย : กรณีศึกษาการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งของข้าราชการทหารสังกัดศูนย์รักษาความปลอดภัยกองบัญชาการกองทัพไทย” ผลการวิจัย พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ไปเลือกตั้งมากกว่า 5 ครั้ง เหตุที่ไปเลือกตั้งเพราะต้องการที่จะรักษาสติของตนตามระบอบประชาธิปไตยและถือว่าเป็นหน้าที่ เหตุที่สนใจไปเลือกตั้งครั้งล่าสุด เพราะต้องการมีส่วนร่วมส่งเสริมการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีผู้แทนมาจากการเลือกตั้ง บทบาททหารในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมามีส่วนไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งตามกฎหมายเท่านั้น การตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส่วนใหญ่ตัดสินใจเลือกเพราะคุณสมบัติส่วนตัวของผู้รับสมัคร วิธีการหาเสียงที่เห็นว่าได้ผลหรือทำให้รู้จักหรือจดจำนักการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งได้มากที่สุด คือการเดินพบปะหรือหาเสียงแจกใบปลิวแนะนำตนเองกับประชาชนโดยตรง การเสนอให้เงินเพื่อลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง เห็นว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องและผิดกฎหมายเลือกตั้ง

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ภาคพิเศษ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1) **ด้านการใช้สิทธิทางการเมือง** พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ภาคพิเศษ ด้านการใช้สิทธิทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, (S.D.) = .60) และควรมีการไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งท้องถิ่นทุก ๆ ครั้ง

2) **ด้านการรณรงค์ทางการเมือง** พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ภาคพิเศษ ด้านการรณรงค์ทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, (S.D.) = .52) และควรมีการนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองผ่านสื่อต่าง ๆ

3) **ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง** พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ภาคพิเศษ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, (S.D.) = .56) และควรมีการการฟังการปราศรัยของนักการเมืองชาติ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) **ด้านการใช้สิทธิทางการเมือง** พบว่า ควรมีการไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งท้องถิ่นทุก ๆ ครั้ง

2) **ด้านการรณรงค์ทางการเมือง** พบว่า ควรมีการนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองผ่านสื่อต่าง ๆ

3) **ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง** พบว่า ควรมีการการฟังการปราศรัยของนักการเมืองชาติ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากการวิจัย การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ภาคพิเศษ ผู้วิจัยขอเสนอหัวข้อของการทำวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

- 1) ควรศึกษาเกี่ยวกับสหปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง
- 2) ควรศึกษาอิทธิพลและแรงกดดันต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง
- 3) ควรศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับหลักธรรมที่ช่วยในการส่งเสริมให้มีความสอดคล้องและเหมาะสม
- 4) ควรศึกษาวิจัยรากฐานการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ส่งผลต่อการปฏิรูปการเมือง

เอกสารอ้างอิง

- เกียรติพนธ์ ประทุมรัตน์. (2547). “ทัศนคติต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของทหาร: ศึกษากรณี กรมการทหารช่างจังหวัดราชบุรี”. งานวิจัย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชัยยา ช่างสากล. (2554). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาเขอำเภอบ้านแพ่งจังหวัดนครพนม. ใน การค้นคว้าอิสระ. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เชาวฤทธิ์ ประภาจิตร. (2554). บทบาทของทหารกับการพัฒนาประชาธิปไตยของไทย: กรณีศึกษาการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งของข้าราชการทหารสังกัดศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย. ใน รายงานวิจัย. สถาบันพระปกเกล้า.
- ณัฐดา ศรีกันทา. (2546). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของพนักงานธนาคารในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่จังหวัดเชียงใหม่. ใน รายงานวิจัย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นฤธิ์กมล ศรีจันทร์โท. (2552). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม. ใน ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นิตยา สุเพียร. (2546). การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร : กรณีศึกษาสถานศึกษาระดับประถมศึกษา

อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร. ใน วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. สถาบัน
ราชภัฏนครปฐม.

บุญเยี่ยม อยู่คง. (2550). แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการ
เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์. ใน รายงานวิจัย.
นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยนครสวรรค์.

ประยัด หงษ์ทองคำ . (มปป.). การพัฒนาทางการเมืองโดยกระบวนการปกครองส่วนท้องถิ่น.
กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด พาพาส.

พัชร พงษ์ศิริ. (2541). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการ : ศึกษาเฉพาะกรณี
ข้าราชการ กรมการจัดหางาน. ใน รายงานวิจัย. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ภณธร กุลสันต์,ว่าที่ร้อยตรี. (2550). อิทธิพลของสื่ออินเทอร์เน็ตต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการ: กรณีศึกษาศาลากลางจังหวัดพะเยา. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

รังสิวุฒิ ชำนาญงาม. (2554). การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาล
ตำบลโนนเจริญ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์”.วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

วรารุณ เด่นแพทย์ชยางกูร. (2545.) พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. ใน งานวิจัย. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. (2549). การมีส่วนร่วมของประชาชน. เรียกใช้เมื่อ 27
มิถุนายน 2566 จาก <https://recc.erc.or.th/index.php/2015-07-07-07-53-46/464-2010-02-01-08-32-5>

อักษร ทองพลอย. (2554). “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี กรณีเลือกตั้งซ่อม พ.ศ. 2554. ใน
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระ
บรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี.

อารีรัตน์ พัฒนโสภณพงศ์. (2556). การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ.2550 ของข้าราชการสังกัดสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. ใน งานวิจัย. กรุงเทพมหานคร: เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.